

Jane Jadoenath en Martin Meendering, Taskforce Mantelzorg: Mantelzorger spreekt zich vaker uit

Martin Meendering (HWW zorg) en Jane Jadoenath (WZH) zitten beiden bij de Taskforce Mantelzorg: Martin als verzorgende in de thuiszorg en Jane tot voor kort als Zichtbare Schakel en wijkverpleegkundige regisseur. Zij zien als geen ander hoe de veranderingen in de wetgeving doorwerken bij de mensen thuis, zowel bij cliënten als bij mantelzorgers. Wat is hun de laatste tijd opgevallen?

MARIEKE KEUR, TRANS

Groeiende vraag

Het doel van de Taskforce Mantelzorg is overbelasting onder mantelzorgers op te sporen en te verlichten. Nu een deel van de zorgtaken die vroeger door de professionele zorg werd uitgevoerd, is neergelegd bij de mensen zelf en dus hun mantelzorger, kan overbelasting makkelijk optreden.

Martin en Jane merken beiden dat mantelzorgers steeds vaker aankloppen bij de Taskforce. 'De afgelopen tijd is er meer aandacht en begrip gekomen voor de mantelzorger. Het risico op overbelasting wordt meer geaccepteerd', zegt Jane. 'Daardoor spreken mensen zich makkelijker uit en kan de Taskforce meer voor hen doen. Mensen realiseren zich vaak niet dat ze mantelzorger zijn en vinden het heel gewoon om voor een hulpbehoevende

te zorgen.' Martin: 'Overbelasting sluipt er makkelijk in. Als ik mantelzorgers spreek en een beetje doorvraag, komt er vaak van alles naar boven. Daar kan ik ze dan bij helpen, want er is veel meer mogelijk dan mensen denken.'

Beetje dubbel

Martin en Jane hebben gemengde gevoelens over de afgelopen maanden. Aan de ene kant heeft de nieuwe nadruk op zelfredzaamheid positieve effecten. Jane heeft herindicaties in de wijk gedaan en met cliënten en hun mantelzorgers kritisch gekeken naar wat iemand zelf kan oplossen en welke ondersteuning eventueel nodig is. 'Ik heb cliënten zien opfleuren toen bleek dat ze iets konden dat vroeger door de zorg werd gedaan. Dan neem je niet alleen de professionele zorg iets uit handen, maar de mantelzorger ook.' Aan de andere kant vinden ze het lastig

om een stapje terug te doen en ervoor te zorgen dat de mantelzorgers nog meer zelf gaan doen. Martin: 'Dat is een beetje dubbel. We mogen het niet even overnemen als ze het moeilijk hebben, maar proberen te helpen met gerichte adviezen. We brengen hen bijvoorbeeld in contact met buddyhulp of een boodschappendienst. Of adviseren de inzet van ergonomische middelen, zoals een steunkousenaantrekker. Als een cliënt daar zelf mee overweg kan, scheelt dat weer voor de mantelzorger.'

'Zonder de mantelzorger gaat de zorg failliet'

Thuiswonend en dementerend

Jane vraagt aandacht voor de thuiswonende mensen met dementie. ‘Die vormen een aparte groep,’ zegt ze. ‘Die moeten echt heel regelmatig iemand blijven zien. Dat is een enorme opgave voor een mantelzorger – inwonend en uitwonend.

Iemand met dementie vergeet te eten of medicatie in te nemen. Zelfs als een mantelzorger een boterham komt smeren, moet die er ook op toezien dat die opgegeten wordt. Want een demente-

rende zegt bijvoorbeeld: “Die boterham eet ik niet op hoor. Die is niet van mij.” Als een mantelzorger van buiten komt én werkt én een gezin heeft, is dat nauwelijks op te brengen. Dan gaat iemand eronderdoor en valt de zorgvrager alsnog tussen wal en schip. Voor die groep moet echt iets geregeld worden.’

Betrokkenheid en samenwerking

‘Wat heel erg leuk is, is de opkomst van allerlei initiatieven gericht op thuiswonende ouderen’, vertelt Martin. ‘Eetmaatjes bijvoorbeeld, voor eenzame mensen. Maar ook Project Help17 (“Help-een-s-(z)even”) en Calibris doen goede dingen. Of De Blijmaker (“De tijd is voorbij om eenzaam en alleen thuis te blijven zitten”): die kwam ik vanochtend in De Oud-Hagenaar tegen. Dat vind ik een mooie ontwikkeling van de laatste maanden.’

Jane is heel blij met de transmurale samenwerking met andere zorgorganisaties. ‘Netwerken is zo belangrijk voor de Taskforce! Je hebt elkaar gewoon nodig. We verwijzen naar elkaar en zoeken met elkaar naar de beste oplossing voor een cliënt en zijn mantelzorger in de buurt. Er is geen concurrentie.’

Meer uren voor mantelzorg

De wijzigingen markeren het begin van een hervorming van de zorg. Martin is een voorstander van meer uren voor mantelzorg in de zorgorganisaties. ‘Ik

Jane Jadoenath en Martin Meendering: ‘De meerwaarde van de Taskforce is dat we mantelzorgers kunnen begeleiden naar hulp en ondersteuning.’

Foto's: Eva Collette

doe het er nu bij’, zegt hij. ‘En daardoor kom ik er vaak niet aan toe om alle aanvragen direct of op korte termijn te behandelen. Dat zou ik graag anders zien. Wat je niet wil, is dat de mantelzorger zelf in de zorg komt omdat die overbelast is geraakt. Dan heb je een vicieuze cirkel gekregen. Zonder de mantelzorger gaat de zorg failliet.’ ■